

Efendimizin 24 Saati !

Hiç merak ettik mi acaba, canımızdan çok sevdiğimiz Hz. Peygamber (sav) Efendimiz bir gününü nasıl geçiriyordu? Ne zaman yatıyor, nasıl kalkıyor ve bütün gün boyunca neler yapıyordu?

Peki O'nu niçin sevmemiz gerektiğini de biliyor muyuz? Güçlü bir iman ve derin duygularla bağlı olduğumuz peygamberimizi, ilim ve şuur yönüyle de tanımak ve bilmek, bizi gerçek kulluğa götürecek en büyük vesile olacaktır.

Sevmek Benzemeyi Gerektirir

Hz. Peygamber (sav)'i sevmek, herkese farzdır. Zaten, Cenab-ı Hakkı sevmek de buna bağlıdır. Allah-u Teâla'nın sevgili Peygamberini sevmedikçe, ona uymadıkça, Allah-u Teâla'yı sevmek saadeti ele geçmez.

Allah-u Zülcelal ayet-i kerimede şöyle buyurmuştur:

"De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız, bana tabi olunuz ki Allah da sizi sevsin." (Al-i İmran; 31) Allah-u Teâla, Habib'ine böyle demesini emir buyurmaktadır.

Saadete kavuşmak isteyen kimse, bütün adetlerini, ibadetlerini ve alış-verişlerini, kısaca tüm yaşamını O'na benzetmeye çalışmalıdır.

Bir kimsenin sevdiğine benzemeye çalışanlar, benzemeye çalıştığı kimseyi sevene, sevimli ve güzel görünürler. Bunun gibi, Hz. Peygamberi (sav) sevenleri de Allah-u Zülcelal sever. Bundan dolayı, görünen ve görünmeyen bütün iyilikler, bütün üstünlükler, ancak Hz. Peygamber (sav)'i sevmekle ele geçer.

Allah-u Teâla, sevgili Peygamberini, insanların en güzeli, en iyisi, en sevimlisi olarak yarattı. Her iyiliği, her güzelliği, her üstünlüğü O'nda topladı.

Ashab-ı Kiramın hepsi, O'na aşık idiler. Hepsinin kalbi, O'nun sevgisi ile yanıyordu. O'nun ay yüzünü, nur saçan cemalini görmeleri, lezzetlerin en tatlısı idi. O'nun sevgisi uğruna canlarını, mallarını feda ettiler. Evet, Allah'ı seviyorum diyenlerin, Ashab-ı Kiram gibi olmaları lazım...

Hz. Peygamber (sav)'e tam ve kusursuz tabi olabilmek için, O'nu tam ve kusursuz sevmek lazımdır. Tam ve olgun sevginin alameti de O'na tam olarak mutabaat etmektir. Yani, her söz ve davranışını O'na benzetmek, kısaca O'na uymaktır.

Kur'an-ı Kerim ve hadis kitaplarında, Hz. Peygamber (sav)'e mutabaat etmenin, dinin vazgeçilmez bir esası olduğunu kesin olarak ifade eden ayet ve hadisler pek çoktur. Oysa Efendimizin şerefli yaşamı hakkında bilgisi olmayan birisinin O'na mutabaat etmesi düşünülemez. Çünkü bilmeden uyulamaz.

Peygamber Efendimiz (sav)'in Gündelik Hayatı

Hz. Hüseyin (ra), babası Hz. Ali'ye (kv), Hz. Peygamber (sav)'in bazı hallerini sormuş, Hz. Ali de şu şekilde anlatmıştır:

"Evine izin isteyerek girerdi. Evindeki zamanını üç kısma bölerdi. Bir kısmını Allah 'a (ibadet), bir kısmını ailesine ve kendisine. Sonra da insanlara ayırırdı."

Hz. Peygamber (sav)'in günlük olarak her zaman yaptığı gibi, sabah namazının farzından önce mutlaka iki rekat sünnet kılardı.

Nitekim bir hadis-i şerifte şöyle buyurmuştur:

"Sabah namazının iki rekat sünneti dünya ve içindekilerden hayırlıdır." (Müslim, Tirmizi)

H. Peygamber (sav) bütün namazlarını huşu ve huzur içerisinde korku ve ümit arasında kılar. Nitekim, Mutarrif (ra), babasından şöyle nakletmiştir:

"H. Peygamber (sav)'i namaz kılar. gördüm, göğsünden değirmen sesi gibi inilti çıkıyordu." Başka bir rivayette ise; "Göğsünden kaynayan tencerenin sesi gibi ses çıkıyordu." (Ebu Davud, Nesai)

H. Peygamber (sav) ümmetine de, bu şekilde namaz kılma. emretmiştir. Nitekim Ammar bin Yasir'den (ra) rivayetle diğ. bir hadis-i şerifte şöyle buyurmuştur:

"Bir kişi namazını kılınca, kendisine namazdaki dikkatine göre; namazın onda biri, dokuzda biri, sekizde biri, yedide biri altıda biri, beşte biri, dörtte biri, üçte biri ve yarısı kadar sevap yazılır." (Ebu Davud, Nesai, İbn Hibban)

Diğ. bir hadis-i şerifte ise şöyle buyurmuştur: "Farz namazlar teraziye benzer. Eksiksiz yapan çok kazanır." (Taberani, İbn Hibban)

Bu sebeple H. Peygamber (sav) namazlara çok büyük bir önem verirdi. H. Peygamber (sav) sabah namazının farzını, cemaate kıldırdıktan sonra, namazını kıldığı seccadenin üzerine, güneş iyice doğuncaya kadar otururdu. (Müslim)

Güneş Doğuncaya Kadar Zikir

Nitekim Enes bin Malik'den (ra) rivayet edilen bir hadis-i şerifte H. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur:

"Kim sabah namazını cemaatle kılar, sonra güneş doğuncaya kadar oturarak Allah'ı zikreder, sonra iki rekat namaz (işrak namazı) kılsa, ona makbul tam bir hac ve bir umre sevabı verilir." Enes (ra) der ki: "Tam bir hac ve umre sevabı" buyurdu. Bu sözü üç defa tekrar etti. (Tirmizi)

H. Peygamber (sav) daha sonra uzaktan yakından kendisini görmeye gelenleri kabul etmeye başladı. Gelenler halka şeklinde etrafında toplanırlardı. O, çevresindekilere vaaz eder, öğütler verir, sorularını cevaplandırır, hattâ gördükleri rüyaları tabir ederdi. Bazen sahabelere kendi rüyalarını anlatırdı.

Tavır ve Konuşması

H. Peygamber (sav)'in konuşması son derece tatlı ve gönül okşayıcı idi. Tane tane konuşur, her cümlesi, dinleyenler tarafından iyice anlaşılması için ayrı ayrı olurdu. Kahkaha ile gülmez, tebessüm halinde bulunurdu. O, insanların en halîmi, en yumuşak huylusuydu.

H. Peygamber (sav) şahsına yapılan, nefsine karşı işlenen hataları, yumuşaklıkla karşılardı; Allah'a ve imana yapılan, bir hücum olunca asla susmaz, gereken cevabı verirdi.

H. Peygamber (sav) insanların kusurlarını görmez, bazen görmezden gelir, çok zaman gözünü çevirir, kusurunu görse de yüzüne vurmaz, o kişiyle arasındaki saygı ve sevgi perdesini yırtmazdı.

H. Peygamber (sav)'in tevazusu, bilhassa insanlarla olan münasebetlerinde daha açık bir şekilde ortaya çıkmıştır. Meclisinde kim olursa olsun, konuşan kimseyi, sabırla dinler, haktan uzaklaşmadığı müddetçe sözünü kesmezdi.

Bir gün adamın biri, Hz. Peygamber (sav)'i görmeye geldi. Fakat Peygamberliğin haşmetinden o kadar etkilendi ki, titremeye başladı. Bunun üzerine Hz. Peygamber (sav): "Korkma! Ben hükümdar değilim. Kuru et pişirerek karnını doyuran, Kureyşli bir kadının oğluyum." buyurdu. (Hakim)

Hz. Peygamber (sav) kendi yakınlarına ve sahabelerine devamlı hoşgörölü olduğu gibi, düşmanlarını da, özellikle onlar güçsüz buldukları ve teslim oldukları zaman bağışlamış, suçlarını affetmiş, sonunda da pek çoğunun iman etmesine vesile olmuştur.

Peygamberimizden bir şey istenildi mi, asla "Yok!" demezdi. O, insanların en cömerdi idi...

Nitekim İbn-i Abbas şöyle demiştir:

"Hz. Peygamber (sav) insanların, en cömerdi idi. Özellikle Ramazan aylarında daha fazla cömert olurdu." (Buhari)

Duha Namazı

İnsanlarla sohbet etmesi, onların dertlerini dinlemesi genellikle, kuşluk vaktinin girmesine kadar sürerdi.

Kuşluk vakti gelince Hz. Peygamber (sav) bazen dört, bazen da sekiz rekat olmak üzere Duha namazı kılardı. Bu namazın fazileti hakkında şöyle buyurmuştur:

"Cennette, 'duha kapısı' denilen bir kapı vardır. Kıyamet günü bir münadi şöyle seslenir: 'Ey Duha namazı kılanlar neredesiniz? İşte gireceğiniz kapı burasıdır, Allah-u Teâla'nın rahmetiyle buradan içeri giriniz.'" (Taberani)

Hz. Peygamber (sav) Duha namazını kıldıktan sonra evine gelir, ev işleriyle meşgul olur, elbise ve ayakkabıları tamir eder, hayvanlarını sağardı. (Ahmed bin Hanbel)

Öğlen Namazı

Hz. Peygamber (sav) daha sonra Öğle namazı için hazırlık yapardı. Öğle vakti girince camiye gider, öğle namazının farzından önce ve sonra kılınan müekked sünnetleri kılmayı ihmal etmezdi.

Efendimiz öğleden sonra istirahat ederlerdi...

Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vessellem) öğle namazını kıldıktan sonra, bir miktar uyur, 'kaylule' yapardı. Nitekim bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır: "Öğleyin kaylule yapınız. Muhakkak şeytanlar öğle vaktinde kaylule yapmazlar." (Müslim)

Kaylûle, öğle namazından sonra yapılan kısa istirahat ve uykuya verilen isimdir. Kaylûle yapan insan, bir sünneti ihya ettiği gibi aynı zamanda dinç olur, gece namazlarını, teheccüdü kılacak gücü kendine bulur. Fırsatı olan bu sünneti yerine getirirse iyi olur.

İkinci Namazı

Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve selem) kaylûle yaptıktan sonra İkinci namazına hazırlanırdı. İkinci vakti girince, farzından önceki sünnet namazı bazı zaman kılar, bazen de terk ederdi. Hz. Peygamber (sav) bu sünnet hakkında hadis-i şerifte şöyle buyurmuştur: "Kim ikindinin farzından önce dört rek'at sünnet kılsa, Allah-u Teala onun vücudunu cehenneme haram eder." (Taberani)

Hz. Peygamber (sav) ikinci namazını eda ettikten sonra, bir müddet oturduğu yerde kalır zikirle meşgul olurdu. Nitekim Enes bin Malik'den (ra) rivayetle Hz. Peygamber

(sav) şöyle buyurmuştur: "İkinci namazından güneş batıncaya kadar, Allah'ı zikreden bir cemaatle oturmayı, İsmailoğullarından her birinin bedeli onikibin dirhem olan, dört köle azat etmeye tercih ederim." (Ebu Davud, Ebu Ya'la, İbn-i Ebi'd-Dünya)

Eşlerine Güzel Davranırdı

Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi vesellem) Akşam namazına yakın saadet hanesine döner, eşlerinin her birinin yanına gider, azar azar oralarda kalır, hatırlarını sorardı. Hz. Peygamber (sav) hanımlarına güzel ahlakla davranmış, ümmetine de güzel ahlakla davranmalarını emretmiştir.

Nitekim bir hadis-i şerifte şöyle buyurmuştur: "İmanı en mükemmel olan mü'min, huyu en güzel olandır. Sizin de en hayırlınız, ailesine daha iyi davrananızdır. " (Ebu Davud, Tirmizi)

Akşam Namazı

Bundan sonra akşam namazının hazırlığını yapardı. Akşam ezanı okununca Akşam namazını kıldırır, daha sonra olan iki rekat nafile namaz (sünnet) kılar.

Hz. Peygamber (sav) akşam namazından sonra zikir ve nafile ibadetle (Evvabin Namazı) meşgul olur, böylece yatsı namazının vaktinin girmesini beklerdi.

Yatsı Namazı

Yatsı namazının vakti girince, Yatsı namazının farzından önce, bazen nafile namaz (sünnet) kılar, bazen de kılmazdı. Yatsı namazının farzından sonra ise iki rekat (müekket sünnet olan) nafile namazı kılmayı ihmal etmezdi. Bundan sonra yatar, gece kalkıp vitir namazını kılar.

Nitekim Cabir'den rivayetle bir hadis-i şerifte şöyle buyurmuştur: "Gece geç vakitlerde kalkmamaktan endişe eden kimse, vitir namazını yatmadan önce kılsın. Kim, gece geç vakitlerde kılmak isterse kılabilir. Zira gece kılınan namazda rahmet melekleri hazır bulunurlar, şahit olurlar ve daha faziletlidir." (Müslîm.Tirmizi)

Hz. Peygamber (sav) yatsı namazını kıldıktan sonra saadet hanesine döner, eşlerinden kimin sırası gelmişse geceyi orada geçirirdi. Yatsı namazından sonra konuşmayı sevmezdi. (Buhari)

Uyuması

Hz. Peygamber (sav) devamlı abdestli olduğu gibi, uykuya çekilirken de abdestsiz yatmazdı. Nitekim İbn-i Ömer'den rivayetle şöyle buyurmuştur: "Bir kimse abdestli olarak yatarsa, geceyi bir rahmet meleği ile geçirir. O kişi uyanır uyanmaz melek; 'Allah 'ım! Falan kulunu bağışla, çünkü o geceyi abdestli geçirdi, diye dua eder." (İbn Hibban)

Bera bin Azib 'den (ra) rivayetle Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur:

"Yatağına girdiğin zaman, namaz için olduğu gibi abdest al, sonra sağ tarafına uzan ve şöyle de: 'Allah'ım, kendimi sana teslim ettim. Yüzümü sana döndürdüm. İşimi sana teslim ettim. Sırtımı sana dayadım, seni saydığım için. Senden başka sığınacak yer yoktur. İndirdiğin kitabına ve gönderdiğin peygamberlerine iman ettim.' Bunu der de o gece ölürsen, müslüman olarak ölürsün. Son sözün bunlar olsun." (Buhari, Müslim, Ebu Davud, Tirmizi)

Hz. Âişe (r.anha) validemiz şöyle anlatmıştır: "Hz. Peygamber (sav) yatağına girdiği

zaman, 'muavvizeteyn'i (Felak ve Nas Sureleri) ve Kul hüvallahu ahad'ı (İhlas Suresi) okur ellerine üfleyip, ellerini yüzüne ve vücuduna sürer ve bunu üç kere tekrar ederdi. Hastalandığı zaman aynı şeyi kendisine yapmamı emrederdi. " (Buharı, Müslim, İmam Malik, Tirmizi)

Yatma Şekli

Hz. Peygamber (sav)'in uyku alışkanlığı şöyleydi:

Yatsı namazının ilk vakti girer girmez namazı kılar, sonra bu duaları okur ve istirahata çekilerek, daima sağ tarafına yatar ve sağ elini yanağının altına koyarak uyurdu. Gece yarısı veya üçte biri geçtikten sonra uyanır, misvağı daima başucunda durur, kalkınca önce dişini misvaklar, sonra abdest alır ve ibadetle meşgul olurdu. (Tirmizi)

Gece İbadeti

Hz. Aişe (r.anha) validemiz şöyle anlatmıştır: "Resulullah (sav) geceleri ayakları yarılincaya kadar ayakta durur, ibadet ederdi. Ona: "Senin geçmiş ve gelecek günahların bağışlandığı halde bunu niçin yapıyorsun?" Dedim." Bana: "Ben de şükreden bir kul olmayayım mı?" buyurdu. (Buharı, Müslim)

Teheccüd namazı, Hz. Peygamber (sav)'e vacip olduğu için hiç terk etmemiştir. Bu ibadet ve zikirleri yaparken ümmetine de yapmalarını tavsiye etmiştir.

Nitekim bir hadis-i şerifte şöyle buyurmuştur: "Sizden biri uyurken, şeytan kafasına üç düğüm atar. Her düğümün üzerine; 'uzun bir geceye sahipsin uyu!' diyerek elini vurur. O kişi uyanıp da Allah-u Zülcelal'i zikrederse bir düğüm, abdest alırsa bir düğüm, namaz da kılsa bütün düğümler çözülür. Artık o kimse neşeli ve hareketli olur. Aksi halde neşesiz ve tembel olur." (İmam Malik, Buharı, Müslim, Ebu Davud, Nesai)

Diğer bir hadis-i şerifte ise şöyle buyurmuştur; "Gece bir saat vardır ki, bu saatte Allah'dan dünya ve ahiret işiyle ilgili bir hayır isteyen müslüman kul ona rastlarsa, mutlaka istediği kendisine verilir. Bu, her gece olur." (Müslim)

Hz. Peygamber (sav) teheccüd namazını kıldıktan sonra sabah namazı için hazırlık yapardı, sabah namazının sünnetini odasında kılar ve cemâatle farzı edâ etmek üzere mescide giderdi.

Evet, Hz. Peygamber (sav) yirmidört saatini genelde işte bu şekilde değerlendirirlerdi.

Tövbeye önem verirdi

Gün içerisinde günde yüz sefer tövbe eder ve ümmetine de tövbe etmesini emrederdi. Nitekim bir hadis-i şerifte şöyle buyurmuştur: "Ey insanlar! Allah'a karşı tövbe ediniz. Ben günde yüz sefer tövbe ederim." (Müslim)

Hz. Peygamber (sav) beş vakit farz namazın ardından yapılan tesbihatlara da çok önem verirdi. Ayrıca günlük okumuş olduğu dualar vardır. Yemekten sonra, eve girerken ve çıkarken, tuvalete girerken ve çıkarken gibi...

Hz. Peygamber (sav) günlük okumuş olduğu duaları okumak da ona mutabaattır, sünnetine uymak, O'nun yolunu izlemektir.

Kim Hz. Peygamber (sav)'e mutabaat ederse, Allah-u Zülcelal o kulunu sever ve dostluğunu ona nasip eder.